

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר זרעים | מסכת ברכות, דפים ט"ו-ט"ז
פרשת שמות | ט"ו-כ"א בטבת (18-12 לינואר)

דף ט': מצוה לראות מלכים

פעם אחת נאלץ רבי זירא לקנות הדסים כדי לכבד את המלך, כפי שהיה המנהג בימים ההם. הצטער רבי זירא על שהיה עליו להוציא ולהפסיד כסף עבור קניית ההדסים. רבי יוסי בן אליקים שמע את דבריו ואמר לו, כי אינו צריך להצטער, מפני שהוא קים מצוה, כי אפילו אם לא היו מכריחים אותו, הוא עצמו היה צריך לשלם כסף כדי שיתנו לו לראות את המלך.

מדוע? כי רבי יוחנן אמר, **שמצוה לראות את פני המלכים**, אפילו מלכים גוים, כדי שלעיתיד לבוא, כשנצטוו לגאולה השלמה, נזכר כי כבוד מלכות ישראל גדול ורב מן הכבוד שזכו לו מלכי אומות העולם.

דף י': הלכות תפילה

רבי יוסי ברבי חנינא אמר הלכות אחדות מאת רבי אליעזר בן יעקב:

הלכה ראשונה: על המתפלל לעמוד במקום נמוך ולא במקום גבוה, כדברי הפסוק בתיילים: **"ממעמקים קראתיך ה' - במקום עמוק קראתי אליך ה', התפללתי אליך. הלכה שנייה:** בשעת תפילת העמידה, צריך לישר את שתי הרגלים ולהצמיד אותן זו לזו. התלמוד אומר שהמיישר את שני רגליו בתפילה ומצמיד אותן זו לזו, דומה למלאכים שעליהם נאמר בספר יחזקאל **"ורגליהם רגל ישרה"**. כלומר, הרגלים שלמים צמודות יחד, והן נראות כרגל אחת.

הלכה שלישית: אסור לאכול לפני תפילת שחרית.

דף י"א: ברכות התורה לפני התפילה

התלמוד מביא את דברי רב יהודה בשם שמואל, שלפני שלומדים תורה צריך לברך את ברכות התורה: **"ברוך אתה ה'... וצונו לעסוק בדברי תורה. והעבר נא ה' אלקינו... ברוך אתה ה'... נוטת התורה"**, ואין ללמוד בלי לברך ברכות התורה.

אם בכל זאת קרה, שהתפלל תפילת שחרית, ואחר כך נזכר שהוא שכח לברך את ברכות התורה, הוא אינו צריך לברך את ברכות התורה, מפני שבברכות קריאת שמע ברח את ברכת "אהבה רבה" - "אהבת עולם", הברכה שמברכים לפני קריאת שמע, ומאחר שבברכה זו אנחנו מבקשים מהקב"ה שיעזור לנו ללמוד את התורה ולהבין אותה - הרי היא כמו ברכות התורה.

דף י"ב: כך כורעים בתפילת העמידה

בתפילת העמידה אנו כורעים פעמים אחדות בתפילה. בתחילת הברכה הראשונה, **"ברוך אתה ה'...** אנו קדים וגם בסופה, וגם במקומות נוספים בתפילת העמידה.

בתלמוד לומדים את דברי רבא בר חנינא סבא בשם רב, כי כאשר אומרים **"ברוך אתה ה'... יש לכרוע במילה "ברוך"**, וכאשר אומרים את שם ה' יש לקום ולהתישר, להזדקף.

רב ששית היה כורע בבת אחת, במהירות, אך כאשר היה מזדקף הוא עשה זאת בנחת. תחילה הוא זקף את ראשו, ואחר כך את גופו, זאת כדי שלא יחשבו שהוא מזדקף כי קשה לו לכרוע, אלא ידעו שהוא אוהב לכרוע לפני הקב"ה ולהתפלל אליו, ולמיכך הוא מתמהמה בהזדקפותו.

מן התלמוד

סדר זרעים,
מסכת ברכות, דף י'

"הנהו בריוני דהוו בשבכותיה דרבי מאיר והוו קא מצערו ליה טובא"

שבכותיה - שכונתו
טובא - הרבה

ח

הסבר: בשכונתו של רבי מאיר היו בריונים שהיו מצערים אותו מאוד.

על המפה

רחוב יפו בירושלים

רחוב יפו הוא רחוב מרכזי בירושלים. הוא מתחיל בשער יפו שבעיר העתיקה, וחוצה את העיר ממזרח למערב. ראשיתו של הרחוב הייתה בדרך יפו, שהובילה בתקופה העות'מאנית מיפו לירושלים. כאשר גדלה העיר והתפתחה נבנו לצדי הרחוב השכונות החדשות שמחוץ לחומות. עם השנים נבנו לאורכו בית החולים העירוני, בית חולים שערי צדק, בית הספר אליאנס ועוד. לאורך הרחוב ניתן למצוא את כיכר צה"ל, כיכר ספרא, כיכר ציון, כיכר הדוידקה, צומת יפו-המלך ג'ורג' והתחנה המרכזית החדשה.

פסי הרכבת הקלה ברחוב יפו, 2011
(Wikipedia, Navot Miller)

חברותא

מתפללים

לפניכם אירוע שעור דיון משפחתי סוער -

משפחת לוי תכננה הרבה זמן מסיבת יום הולדת גדולה לכבוד אם המשפחה, דליה, בהגיעה לגיל שמונים. רינה, אחת הבנות של דליה הייתה אחות בבית חולים, ובדיוק כשהיא תכננה לצאת מבית החולים למסיבה הגדולה של אימא שלה, הגיעו למחלקה כמה חולים חדשים, והאחיות ביקשו מדליה אם היא יכולה להישאר עוד קצת לעזור להן לטפל בחולים החדשים. הבעיה היא שאם היא תישאר היא תפספס את ההסעה שלה ליישוב בו היא גרה, ולא תוכל להגיע למסיבה של אימא שלה שהיא כל כך חיכתה לה. רינה התלבטה מאוד.

מצד שני:

יש אחיות אחרות שיכולות לטפל בחולים, ויום הולדת 80 לאימא שלה זה אירוע מאוד משמעותי והיא מאוד מאוד רוצה להשתתף בה. אז גם אם הטיפול בחולים ייקח מעט יותר זמן, היא חושבת שמוזתר לה לנסוע ליום ההולדת של אימא שלה.

מצד אחד:

היא אחות והיא חייבת לטפל בחולים בכל זמן ובכל מצב גם אם זה על חשבון דברים אחרים. בריאות החולים קודמת לכל. עם כל הכבוד ליום הולדת - החולים קודמים לאימא שלה.

וא...
עֲתִכֶּם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה להתפללתם עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון.
ניתן לשלוח למייל talmudisraeli.medison.co.il
תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

★ | מן ההסטוריה

הקמת בית חולים שערי צדק בירושלים

בית החולים "שערי צדק" בירושלים הוקם בשנת 1902 בידי ד"ר משה וולך. הוא נבנה ברחוב יפו ליד שכונת שערי צדק, ונקרא על שמה, אולם היה ידוע בתור "בית חולים וולך" או "בית החולים האמסטרדמי". היה זה בית החולים הראשון בו הייתה מחלקה לבידוד חולים מדבקים, והונהגו בו חיסונים לתושבי ירושלים. כאשר נוסד בית החולים נקבע שהוא יתנהל על פי ההלכה, ועל כך מקפידים עד היום. בשנת 1980 עבר בית החולים לקמפוס חדש שנבנה בשכונת בית וגן, והפך ממוסד קטן למרכז רפואי רב תחומי.

המרכז הרפואי שערי צדק בירושלים
(Wikipedia, zeeveez)

! | יש לי מושג

אשת חיל

"אשת חיל" הוא הפרק האחרון בספר משלי, המתאר את תכונותיה ומעלותיה של האישה הטובה המטפלת בכל ענייני ביתה. נוהגים לשיר אותו בערב שבת לפני הסעודה כהוקרה לאישה.

מי אני?

- הייתה האחות הראשית בבית החולים "שערי צדק" בירושלים יותר מחמישים שנה.
- הקימה את בית הספר לאחיות בבית החולים "שערי צדק".
- קומתה הייתה נמוכה, אך לבנה גדולה.
- המשיכה לעבוד עד אחרי גיל 80. נפטרה בגיל 100.

לואיז זאקס זצ"ל

לסדרה
מבית חורב

לערך
(מאת)

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0		
															
495 חתימת התלמוד	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 וגלות בבבל	חנוכה ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	מתן תורה	אפרים ומנשה	-1311 יציאת מצרים	-1521 בניי במצרים	-1812 אברהם אבינו	-3760 בריאת העולם

סדר זרעים | מסכת ברכות, דפים י"ג - ט"ו

דף י"ג: "אברהם" ו"אברם", יעקב וישראל

שמותיהם של שנים מאבותינו השתנו. כאשר נולד אברהם אבינו, קראו לו "אברם", בלי האות "הא", ורק לאחר מכן הוסיף הקב"ה את האות "הא" לשמו, ומאז הוא נקרא "אברהם".

גם שמו של יעקב אבינו השתנה. בתחילה קראו לו יעקב, ולאחר שגלחם במלאך שהיה השור של עשו וניצח אותו, המלאך אמר לו, שהקב"ה ישנה את שמו מ"יעקב" ל"ישראל".

יש הבדל בין "אברהם" אבינו לבין יעקב אבינו. שמו של אברהם אבינו הוחלף במקום "אברם" קוראים לו "אברהם", ולכן, מאז ואילך אין לקרוא לאברהם אבינו "אברם", כי שמו הנכון והאמיתי הוא "אברהם". אולם, שמו של יעקב אבינו לא הוחלף אלא נוסף לו עוד שם, ומאותו יום הוא נקרא גם יעקב וגם ישראל.

דף י"ד: לפני התפילה ולפני השנה

רב ושמואל אמרו, שלפני תפילת שחרית, אסור לאדם ללכת לבית של החבר שלו ולברך אותו בברכת "שלום", ורק אם אדם פוגש באקראי ברחוב את החבר שלו מותר לו לשאול אותו מה שלומו, ולברך אותו בברכת שלום.

רב אידי בר אבין אמר שרב יצחק אמר, כי בכלל אסור ליהודי לעסוק בענינים אחרים לפני התפילה. המתפלל לפני שהוא יוצא לדרך, הקב"ה עוזר ומסייע לו.

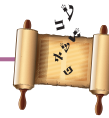
רבי יוחנן אמר, כי יהודי שלומד הרבה תורה לפני שהוא הולך לישון, אינו צריך לפחד פן יהיו לו חלומות רעים בלילה. הוא דרש זאת מן הפסוק במשלי: "ושבע יליו בל יפקד רע". כלומר, מי שהולך לישון כשהוא שבע מדברי תורה, לא יפקד בחלומות רעים.

דף ט"ו: כך קוראים קריאת שמע

בדף זה אומר רב עובדיה, כי בביתא נאמר, שיש לקרוא קריאת שמע בשלמות, בלי להחסיר מאומה. לכן, צריך לעשות רוח בין מלים מסוימות שאם קוראים אותן במהירות, קשה לבטא את כל האותיות שלהן.

רבא מביא דוגמאות למילים שצריך להפריד ביניהן.

בקריאת שמע אומרים, "והיו הדברים האלה... על לבבך". אם נאמר במהירות את המילים "על לבבך", הן תשמענה כמילה אחת, ותחת "על לבבך", ישמע "על לבבך"... לכן צריך לומר בנחת "על", ולהמשיך - "לבבך". כך ניתן לקרוא קריאת שמע כפי שהתורה רוצה.

דבר תורה

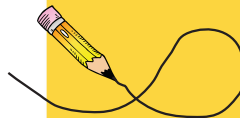
בשעה שהקב"ה מתגלה אל משה ובוחר בו להיות המנהיג שמוציא את ישראל ממצרים - משה מסרב בטענה שהוא כבד פה ולשון. לכאורה, טענתו של משה נכונה היא - שהרי מנהיג הוא אדם שצריך לדבר בצורה נלהבת וסוחפת, וכיצד ניתן להסביר שלהנהגת עם ישראל ולמסירת התורה נבחר מנהיג שדיבורו לקוי ומגומגם?

הר"ן בדרשותיו מביא טעם נפלא ומסביר שישנם אנשים כאלו היודעים לדבר בלשון כה נעימה ומתוקה, עד כי אפילו הדברים הפשוטים והרדודים ביותר יישמעו באוזני שומעיהם כדברים גדולים וחשובים.

על כן בוחר הקב"ה דווקא במנהיג שדיבורו לקוי - כדי שלא יתלו את גדולתה ומתיקותה של התורה מצד מי שמסר ונתן אותה, כי אם בשל התוכן העצמי שלה.

מה הנושא?

מצאו במפגש מילה שבניקוד שונה יכולה להתאים לכל אחת מהגדרות הבאות: הזמן שבסוף היום. האיש שקיבל על עצמו ערבות. עשה שיהיה לנו נעים.

--	--	--	--

(ללא: א ללא: א)

אלות השואה??

- מה אין לעשות לפני תפילת שחרית?
- כיצד יש לכרוע בתפילת העמידה?
- מדוע בשעת תפילת העמידה (שמונה עשרה), צריך לישר את שתי הרגלים ולהצמיד אותן זו לזו?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, talmudhagrala@medison.co.il למיל יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים. *בפיקוח רחוק חסבון

תלמוד ישראלי

בחנות חברת MEDISON
Talmudisraeli@Medison.co.il
טל: 03-9250225 פקס: 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון
מנהל חינוכי ועורך: אבי רט
יו"ר חבר הנאמנים: ר"ח חיים פרייליכמן

